

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت جامعه و سالمندی
شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مدیریت و رهبری در عرصه های پرستاری سالمندی
نوع و تعداد واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ارشد پرستاری سالمندی ترم ۳
زمان کلاس: چهارشنبه ها ۱۶-۱۴
مکان برگزاری کلاس و کارآموزی: کلاس ... (با هماهنگی آموزش)
مسئول درس: دکتر پروانه خراسانی
زمان حضور در دفتر کار: طبق برنامه با هماهنگی / ترجیحا ۵:۳۰ تا ۱۶ یکشنبه یا چهارشنبه
شماره تماس: ۰۹۱۳۱۲۸۰۶۲۰ و ۳۷۹۲۷۵۸۸ ایمیل: khorasanip@nm.mui.ac.ir
اساتید درس: دکتر پروانه خراسانی و دکتر مجید رحیمی
آدرس گروه اینترنتی درس: - (کلاس ها به شکل حضوری و در صورت ضرورت با هماهنگی مدیر گروه اطلاع رسانی خواهد شد).

شرح درس:

دانشجویان پرستاری سالمندی در این درس ضمن مرور تاریخچه اصول و نظریه ها و وظایف مدیریت و با تاکید بر مفاهیم، فرایند ارتقا توانمندی های مدیریت و رهبری در حوزه پرستاری سالمندی را با مرور مباحث مختلف به شرحی که در ادامه آمده فراخواهند گرفت .

هدف کلی درس:

تسلط بر دانش و کسب مهارت های مدیریت و رهبری پرستاری به منظور اداره مؤثر و همه جانبه سازمانها در عرصه های مختلف خدمات بهداشتی درمانی و توانبخشی در حوزه پرستاری سالمندی، به نحوی که در آینده قادر باشند بعنوان مدیر و رهبر اثربخش در مراکز درمانی، بخش ها و موسسات سالمندی و دیگر عرصه ها انجام وظیفه کرده و باعث ارتقا سلامت، ایمنی، بهبود کیفیت خدمات سلامت و مراقبتهای سالمندی و اعتلای حرفه پرستاری شوند.

اهداف رفتاری:

انتظار می رود دانشجویان پس از پایان این درس قادر باشند....

- ۱- مفهوم مدیریت و رهبری نظریه های نوین مدیریت و رهبری را با رویکردهای موجود در پرستاری سالمندان بحث کنند.
- ۲- سبکهای مختلف رهبری را در تلفیق با پرستاری از سالمندان تشریح نموده و بحث نمایند.
- ۳- فرایندها، مهارتها، ویژگیها و وظایف مدیر و رهبر را در قالب یک جدول خلاصه و مقایسه نمایند.
- ۴- مفاهیم مدیریت منابع انسانی را با نگرش "سالمند و خانواده به عنوان یک منبع و راهکارها توسعه و آموزش منابع انسانی نقد کنند.
- ۵- در مورد اهمیت توسعه و بهسازی نیروی انسانی در پرستاری سالمندی، اصول، مراحل و روش های آن بحث کنند.

- ۶- مفهوم مدیریت مراقبت و کنترل بودجه مراقبت در سالمندان را با ادغام راهکارهای ملی و بین المللی توضیح دهند.
- ۷- روشهای محاسبه بار مراقبتی به همراه چالشها تجارب ملی و بین المللی هزینه های مراقبت و درمان بیماری های سخت درمان و مراقبت سالمندان مقالات را مورد کاوش و بحث قرار دهند.
- ۸- انواع برنامه ریزی در پرستاری سالمند و یک نمونه برنامه مدیریت سلامت سالمندان در بحران و بلایا را تشریح نمایند.
- ۹- مدلها/ الگوی های برقرار ارتباط(انتقال پیام) در سازمان را با ذکر مزایا و معایب کاربرد هر کدام نام ببرند.
- ۱۰- مفهوم سازماندهی و انواع ارتباطات سازمانی (غیررسمی/رسمی، ساختار متمرکز/ نیمه متمرکز/ ماتریس و ...) را توضیح دهند.
- ۱۱- اصول و شرایط همکاری بین حرفه ای تیم چندرشته ای در سازماندهی خدمات و تصمیم گیری مشارکتی در مراقبت پرستاری از سالمند در انواع مراکز (روزانه، شبانه روزی، تخصصی، عمومی و ...) را توضیح دهند.
- ۱۲- سلسله مراتب سازمانی مراکز مراقبت و نگهداری سالمند را با کاوش نمودار چارت سازمانی مرتبط (از وزارت بهداشت تا معاونتهای بهداشت و درمان دانشگاه، بیمارستان و مرکز بهداشتی یا موسسه یا محل خدمت خود) در مورد مفاهیم و مبانی قدرت، حیطه اختیار، مسئولیت، پاسخگویی، نظارت و کنترل در تیم بین حرفه ای بحث نمایند.
- ۱۳- مفاهیم و فرایند کنترل کیفیت- نظارت و حسابرسی شاخصهای کیفیت -استانداردسازی بیمارستانهای دوستدار سالمند، اعتباربخشی در بیمارستان و سازمانهای ارائه خدمات سالمندان را توضیح دهند.
- ۱۴- ساختار و نحوه ارائه خدمات انواع مراکز روزانه/شبانه روزی کوتاه مدت و بلند مدت، تخصصی و عمومی، مراقبتهای تسکینی، پایان عمر و فرجه ای را به همراه شرایط، فرایند و اصول راه اندازی و مدیریت مراکز مراقبت و توانبخشی سالمندان تشریح نمایند.

- ۱۵- مباحث روانشناسی (پویایی گروه، ساختن تیم و شبکه سازی، تغییر، انگیزش، خلاقیت و نوآوری)
- ۱۶- مباحث روانشناسی رفتار سازمانی از جمله تیم سازی و شبکه سازی، تغییر، ارتباط، انگیزش و انگیزه بخشی، خلاقیت و نوآوری در مدیریت سازمانهای عرضه کننده خدمات به سالمندان را مورد بحث قرار دهند.
- ۱۷- هر کدام از دانشجویان به عنوان پروژه کلاسی، یکی از مباحث چالش برنگیز مدیریت (تکالیف یادگیری جدول برنامه کلاس درس) انتخاب و نموده و ضمن مرور جامع منابع ابتدا، چالش را تعریف نموده، تاریخچه، ابعاد و اطلاعات آماری موجود را در بیان مسئله ذکر نموده و سپس با نقد و بحث گروهی و مصاحبه با مسئولان مربوطه، ارائه راهکار + نتیجه گیری مستند به مقالات و متون معتبر فارسی و انگلیسی در قالب پروژه درسی در کارآموزی ارائه می نمایند. (انتخاب موضوع: ۱۲ تا ۱۹ مهرماه)، زمان ارائه پروژه و پورتفولیو کارآموزی (دی ۱۴۰۲).
- محتوای پروژه:** صفحه جلد، فهرست مطالب، مقدمه و بیان مسئله (وضعیت وجود، ابعاد مسئله، آمار و ارقام و ...)، راهکارها، بحث و نتیجه گیری، پیشنهادها و ایده ها، پیوست ها و فهرست منابع ذکر شده در داخل متن در انتهای پروژه

شیوه تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی، مطالعه، کاوشگری (مقالات مرتبط با تکالیف یادگیری و ارائه گزارش ر کلاس)

ابزار مورد نیاز تدریس: اسلاید پاورپوینت - تخته وایت برد و دیگر تجهیزات آموزش و کمک آموزشی

سیاستها و قوانین دوره:

- به منظور یادگیری مؤثر این درس، حضور به موقع و مشارکت فعال دانشجویان با جست و جوی منابع و مطالعه زمینه ای قبل از ورود به کلاس و مشارکت در بحث گروهی با ارائه منابع و مستندات ضرورت دارد. - ارائه به موقع تکالیف یادگیری (تهیه محتوا، اسلاید و ارائه کنفرانس کلاسی و شرکت در امتحان پایان ترم لازم و ملزوم یکدیگر و بدون هر کدام نمره ناتمام خواهد ماند. - رعایت سقف غیبت مجاز از

نظر مقررات آموزشی کمتر از چهار هفدهم مجموع ساعات درسی مشروط به هماهنگی قبلی و در صورت استعلاجی ارائه گواهی به تایید پزشک معتمد دانشگاه. برخورد با غیبت غیر موجه دانشجوی در جلسات طبق مقررات آموزشی با کسر نمره خواهد بود.
- همه جلسات حضوری و برای تعاملات با دانشجویان و بارگذاری تکالیف از سامانه نوید استفاده خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجوی و باارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور کامل با مطالعه قبلی و مشارکت فعال در بحث تمام جلسات کلاس و فضاهای درسی (سامانه نوید. گروه مجازی)	۲ نمره
۲	بحث و ارائه دیدگاه با ارایه گزارش حداقل یک مقاله و تکس مربوط به عنوان جلسات با در دست داشتن منابع مورد استناد در حداقل ۶ مورد از ۸ جلسه درس (هر جلسه (طبق برنامه و جدول پیوست)	۶ نمره
۳	آزمون پایان ترم	۱۲ نمره
۵	جمع	۲۰ نمره

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

۱- اسلایدها و مقالات و متون ارایه شده و بارگذاری شده در کلاس درس و بخش محتوا در سامانه نوید

*(Main References)

On line References(books.google.com)

- ۲- Cathy Cress C (۲۰۰۷) Handbook of Geriatric Care Management
- ۳- J.C Brocklehurst · JC (۲۰۱۲) Geriatric Care in Advanced Societies
- ۴- Luchette FA, Yelon, JA (۲۰۱۷) Geriatric Trauma and Critical Care
- ۵- Hill RD., Thorn BL, Bowling J (۲۰۱۲) Geriatric Residential Care
- ۶- Rodriguez A, Barraco RD, Ivatury RR (۲۰۱۸)

Other main text books:

- ۷- McDonnell A. (۲۰۱۳) Managing Geriatric Health Services, accessible through: books.google.com
- ۸- Cathy Jo Cress (۲۰۱۵) Handbook of Geriatric Care Management
- ۹- (Main Reference) Eileen M Sullivan-Marx, etal (۲۰۰۸) Leadership and Management Skills for Long-Term Care
- ۱۰- Marquis, B. L., Hustone, C.J. Leadership roles and management functions in nursing. ۶th Ed. Lippincott, Williams & Wilkins, USA. ۲۰۱۸
- ۱۱- Hazzard's Geriatric Medicine and Gerontology, Seventh Edition, ۲۰۱۷ McGraw-Hill Education

دیگر منابع و محتوای مفید برای یادگیری بهتر دانش مدیریت:

- ۱۲- * Swansburg, R.J., Swansburg, R.C. **Introduction to Management and Leadership for Nurse Administrators.** ۶th Ed. Jones and Bartlett Publishers, USA. ۲۰۱۶ or later.
- ۱۳- Yoder-wise- **Leading and managing in nursing.** ۵th edition, Elsevier Mosby, .last version.
- ۱۴- Clark CC. **Creative Nursing Leadership & Management.** Jones & Bartlett, ۲۰۰۹
- ۱۵- Rider Ellis, J. **Managing and coordinatng nursing care.** & Ellis JR, Hartley CL. **Nursing Todays in world Trends, Issues & Management.** ۹th ed. Lippincott, ۲۰۰۸ Lippincott Williams & Wilkins. last edition
- ۱۶- Zerwekh J, Claborn, JC. **Nursing Today Transition & Trends** ۵th ed, Elsevier ۲۰۰۶
- ۱۷- Roussel LA, Harris JM, Thomas T. **Management and Leadership for Nurse Administrators.** ۲۰۱۵ or later

۱۸- .. قاسمی و همکاران، پرستاری سالمندی نشر جامعه نگر ۱۳۹۳

۱۹- به همراه دیگر مقالات و کتب تکس معرفی شده در کوریکولوم ارشد پرستاری سالمندی (۱۴۰۰) صفحه ۳۱

۲۰- National Online journal database:

سالمندان ایران، مجلات دانشکده های علوم پزشکی؛ مدیریت سلامت، مدیریت پرستاری و مدیریت اطلاعات سلامت، مجله تحقیقات نظام سلامت، بیمارستان، مدیریت بیمارستان، مدیریت ارتقای سلامت، مدیریت پرستاری، مدیریت تحقیقات سلامت و ...

Digital Library and medical/nursing data bases:

Journal of Nursing Administration (JONA), Journal of Nursing Management, Journal of Nursing Research, Journal of Leadership in Health Sciences, Journal of Nursing Care Quality, Iranian journal database(Magiran.com/ SID.ir/ etc: شهروند ارشد، سامندی،

جدول زمانبندی بخش تئوری

عنوان درس : مدیریت و مبانی رفتار سازمانی
 شماره درس : ۵۰۰۵۵۷
 نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳
 فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی ترم ۳
 مکان: کلاس شماره ...
 زمان کلاس: چهارشنبه ها ۱۵:۱۴ تا ۱۶

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس نظری				
مدرس	فعالیت یادگیری:	نوع جلسه	عنوان جلسه	تاریخ / ساعت
	بررسی مقالات و متون تخصصی همراه با بحث و ارائه مطلب (دانشجو)			۱۶:۱۴ تا ۱۶
دکتر خراسانی	- خلاصه تفاوت‌های رهبر و مدیر - نمودار سبک‌های رهبری و مدیریت	حضورى ☑	معرفی و ارائه طرح درس، فعالیت‌های یادگیری و روش ارزشیابی - آشنایی با مفاهیم و نظریه‌های نوین مدیریت و رهبری، با رویکرد پرستاری از سالمندان	۱۴۰۲/۷/۱۲
دکتر خراسانی	- توسعه و بهسازی منابع انسانی - آموزش و مشاوره مراقبین و سالمندان	حضورى ☑	مدیریت منابع انسانی با نگرش "سالمند و خانواده به عنوان یک منبع	۱۴۰۲/۷/۱۹
دکتر خراسانی	- روش‌های محاسبه بار مراقبتی - چالش‌ها تجارب ملی و بین المللی هزینه‌های مراقبت و درمان بیماری‌های سخت درمان و مراقبت سالمندان	حضورى ☑	مفهوم مدیریت مراقبت از سالمند	۱۴۰۲/۷/۲۶
دکتر مجید رحیمی			مفهوم بار مراقبتی و کنترل بودجه مراقبت در سالمندان (راهکارهای ملی و بین المللی)	
دکتر خراسانی	نمونه برنامه های بیمارستان یا سرای سالمندان - نقش پرستار در پاسخگویی به نیازهای سالمندان در بلایا	حضورى ☑	انواع برنامه ریزی در پرستاری سالمند برنامه ریزی مدیریت سلامت سالمندان در بحران و بلایا	۱۴۰۲/۸/۳
دکتر خراسانی	- ساختار نمونه نیرو و چارت سازمانی مراکز نگهداری، خدمات سالمندی - شرایط کار با نهادهای قانونی دولتی و NGO های داوطلب و خصوصیدر گیر خدمات سالمندان	حضورى ☑	- ارتباطات سازمانی، اصول و شرایط همکاری بین حرفه ای تیم چندرشته ای - سازماندهی خدمات و مراقبت پرستاری از سالمند - انواع ساختار سازمانی	۱۴۰۲/۸/۱۰
دکتر خراسانی	- انواع فرایندهای نظارت بر مراقبت سالمند - شاخصهای کیفیت مراقبت و خدمات سالمندان و بیمارستان دوستدار سالمند	حضورى ☑	مفاهیم و فرایند کنترل کیفیت - نظارت و حسابرسی شاخصهای کیفیت - استانداردها، اعتباربخشی در سازمانهای ارائه خدمات سالمندان	۱۴۰۲/۸/۱۷
دکتر خراسانی	- انواع کمیته های تخصصی سالمندی در سطح ملی و زارتي، سازمان بهزیستی، معاونتهای بهداشت و درمان، بیمارستانها و مراکز ارائه خدمات سالمندی	حضورى ☑	انواع مراکز روزانه / شبانه روزی کوتاه مدت و بلند مدت، تخصصی و عمومی، مراقبتهای پایان عمر و فرجه ای و ... شرایط، فرایند و اصول راه اندازی و مدیریت مراکز مراقبت و توانبخشی سالمندان	۱۴۰۲/۸/۲۴
دکتر رحیمی				

دکتر خراسانی دکتر زهره موسوی روانشناس سازمانی	مباحث روانشناسی سازمانی و حرفه ای در مراقبت سالمندان/ مراقبین خانگی و مراکز...	حضورى ☒	مباحث روانشناسی (پویایی گروه ، ساختن تیم و شبکه سازی، تغییر، انگیزش، خلاقیت و نوآوری) در مدیریت سازمانهای عرضه کننده خدمات به سالمندان	۱۴۰۲/۹/۱	۸
دکتر خراسانی		حضورى ☒	آزمون پایان ترم	تاریخ با هماهنگی آموزش	۹